

**MOKSLO IR ENCIKLOPEDIJŲ CENTRO PAAIŠKINIMAI DĖL LR SUSISIEKIMO
MINISTERIJOS VIDAUS AUDITO SKYRIAUS 2019-03-22 PAŽYMOJE NR. VA-6 „ŠVIETIMO,
MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJOS IR JAI PAVALDŽIŲ 17 INSTITUCIJŲ GALIMOS
KORUPCIJOS TIKIMYBĖS VIEŠUOSIUOSE PIRKIMUOSE VIDAUS AUDITAS“
NUSTATYTŲ PAŽEIDIMŲ**

Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras įgyvendindamas svarbiausią Centro misiją – teikti visuomenei enciklopedinius, informacinius, mokslinius leidinius, žinytus, žodynus, suskaitmeninti ir padaryti nemokamai prieinamą visais mobiliais įrenginiais *Visuotinę lietuvių enciklopediją* didžiausią dėmesį skyrė racionaliam ir optimaliam galutinio rezultato kūrimui, jo kokybei. Įgyvendindami Centro misiją laikėmės Lietuvos Respublikos įstatymų, MELC įstatų, panaudojome tiek išorės, tiek vidaus aukštos kvalifikacijos intelektualius resursus.

Susisiekimo ministerijos audito pažymyje buvo nurodyti galimi trūkumai, kylančios rizikos, daromos prielaidos dėl nepakankamo skaidrumo įstaigos viešųjų pirkimų srityje. Tačiau audito išvadoje **nebuvo nurodyta, kad bent vieno pirkimo būdas pasirinktas netinkamai.**

Mūsų paaiškinimai turėtų išsklaidyti šias abejones ir prielaidas. Sutinkame, kad yra taisytinių dalykų, kurie atsirado dėl techninių klaidų, nepakankamos administracinės kontrolės, darbuotojų kompetencijos, susijusios su Viešųjų pirkimų įstatymo traktavimu, nepiktybinio darbuotojų aplaidumo, neatidumo. Tačiau nesutinkame su Audito pažymyje vartojama traktuote **apie galimus pažeidimus, padarytus** sudarant sandorius su savo darbuotojais. Tai **nėra pažeidimas.** Intelektinių paslaugų sutartys su Centre dirbančiais darbuotojais sudaro tik **12 proc.** visų sandorių vertės. Kilus poreikiui pasitelkti Centro darbuotojus autoriniams darbams, nesusijusiems su jų tiesioginių pareigų vykdymu, kreipėmės į Valstybinę tarnybinės etikos komisiją prašydami išaiškinti, ar tai nebus darbo etikos pažeidimas. **VTEK pagal savo kompetenciją pateikė atsakymą, kuriame nurodė, kad konfliktinės situacijos neišgelgia** „MELC redaktoriai nėra priskiriami valstybinėje tarnyboje dirbantiems asmenims. Atsižvelgiant į tai, nėra galimybės konstatuoti galimos interesų konflikto situacijos (kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje) asmenų, kurių Įstatymas neįvardija kaip dirbančių valstybinėje tarnyboje, veikloje“. Gavę VTEK atsakymą parengėme **darbo etikos normas bei darbo ir darbo etikos kontrolės normas** ir suderinome su MELC Darbo taryba. Taip pat gavome Valstybinės mokesčių inspekcijos paaiškinimą „Dėl individualios veiklos paslaugų teikimo juridiniam asmeniui“, kuriame nurodoma, kad „Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčių įstatymas nedraudžia gyventojui, vykdančiam individualią veiklą pagal pažymą, teikti paslaugas juridiniam asmeniui (įskaitant ir įmonę, kurioje dirbama pagal sutartį) ir už teikiamas paslaugas gauti atlygį.“

Dalis audito pažymyje nurodytų trūkumų jau ištaisyta. Rengiamas priemonių planas gerinti viešųjų pirkimų administravimą, stiprinti valdymo kompetencijas.

Palaikome siūlymą centralizuoti viešuosius pirkimus. Šiuo metu neturint galimybių tinkamai apmokėti už darbą, MELC viešuosius pirkimus organizuoja vyresnioji mokslinė redaktorė, kuri pagal susitarimą dėl papildomo darbo dar dirba 0,5 etato viešųjų pirkimų specialiste. Lietuvos teisės universitete ji yra baigusi studijas pagal teisės ir valdymo programą ir turi teisės bakalauro kvalifikacinį laipsnį.

Mums labai aktualu atsiradus naujiems reikalavimams (BDAR, PIDTIS) ir pavedus tų funkcijų atlikimą teisinio išsilavinimo neturintiems įstaigos darbuotojams centralizuotai organizuoti reguliarius kvalifikacijos kursus.

Lentelėje apačioje pateikiame konkrečių audito nustatytų galimų pažeidimų paaiškinimus ir susidariusios situacijos komentarą. Kadangi kaip galimus pažeidimus įvardytus kai kuriuos atvejus lėmė tos pačios priežastys ir galiojo tos pačios aplinkybės, MELC paaiškinimuose neišvengėme formuluočių ir nuorodų į teisinę bazę, kuria MELC grindė ir aiškina savo veiklą, pakartojimo.

Audito nustatyti galimi pažeidimai	MELC paaiškinimai
<p>MELC 2018 m. visi vykdyti pirkimai (278 pirkimų, kurių vertė siekė 248 119, 01 Eur be PVM) buvo vykdyti neskelbiamų pirkimų būdu</p>	<p>2018 m. visi pirkimai buvo mažos vertės, vykdyti pagal MVPTA 21.2.1 punktą. Kaip matyti iš pateiktų skaičių, vieno pirkimo vidutinė vertė tesiekė 892 Eur be PVM. Su savo darbuotojais sudaryta tik 12 procentų visų MELC 2018 m. sudarytų sutarčių (10 iš 84 sutarčių). MELC visada siekė, kad prekėms, paslaugoms ar darbams įsigyti skirtos lėšos būtų naudojamos racionaliai. Vertindamas situaciją auditas neanalizavo (neprašė pateikti) visų reikalingų dokumentų – pirkimų žurnalo, kuriame nurodytas pirkimo būdas ir jo pasirinkimo priežastys. Viešuosius pirkimus reglamentuojantys teisės aktai nepažeisti.</p>
<p>MELC 2018 m. viešųjų pirkimų planas įgyvendintas 117 % planuotos vertės, planuota vertė viršyta dėl iš anksto neplanuoto lengvojo automobilio įsigijimo, kurio faktinė vertė siekė 11 999 Eur, taip pat plano vertė viršyta ir dėl paslaugų pirkimo didesnės faktinės vertės, kaip pvz., autorių teikiamų paslaugų pirkimas planuotą vertę viršijo 16 % (nuo 54 000 Eur iki 62 500 Eur), spausdinimo paslaugų pirkimas planuotą vertę viršijo 10 % (nuo 51 000 Eur iki 56 000 Eur), remonto darbų pirkimas (45 071 Eur) planuotą vertę viršijo 13%.</p>	<p>2018 metų viešųjų pirkimų planas buvo papildytas įtraukiant automobilio pirkimą. Remonto darbų išlaidas sunku iš anksto planuoti. Dažniausiai remonto metu paaiškėja papildomų darbų būtinybė, todėl paklaida yra neišvengiama.</p> <p>MELC vykdydamas pirkimus tikslino pirkimų planą, o auditas vertino plano įgyvendinimą su pradiniu plano variantu, bet ne su patikslintu, kaip tai reikėtų padaryti. Atkreiptinas dėmesys, kad visi MELC pirkimai yra mažos vertės, o pagal galiojančio LR viešųjų pirkimų įstatymo 25 str. 2 d. nuostatas, vykdamas mažos vertės pirkimus, neprivaloma taikyti LR viešųjų pirkimų įstatymo 26 str. (pirkimų planavimo). Taigi, darytina prielaida, kad auditas neišsamiai įvertino situaciją bei galiojančių teisės aktų reikalavimus.</p> <p>Viešųjų pirkimų plane nustatyta autorių paslaugų vertė viršyta dėl MELC veiklos specifikos. Planuojant einamųjų metų pirkimą ne visada galima tiksliai numatyti, kokias autorių paslaugas teks pirkti. Pavyzdžiui, metų pradžioje negalime numatyti, kokius leidybinių projektų konkursus laimėsime, į kuriuos įeina ne tik leidybos paslaugos (knygos redagavimas, korektūra, meninis apipavidalinimas, maketavimas, spausdinimas), bet ir kūrinio autorių, iliustracijų sudarytojų paslaugos. Taip pat neaišku, kokiems leidiniams gausime paramą iš galimų rėmėjų, o paraiškose reikia nurodyti galimus autorinių ir kitų intelektualinių paslaugų tiekėjus: autorių, redaktorių, knygos dailininką, maketuotoją. Rasti kvalifikuotą redaktorių MELC leidiniams yra gana sunku ir ilgai užtrunka. Šie leidiniai dažniausiai yra sudėtingos</p>

	<p>mokslinės tematikos ir specifinės problematikos, juose daug specialiųjų terminų, jie reikalauja ne tik stilistinio, bet ir specialaus mokslinio redagavimo įgūdžių, t.y. tam tikros srities žinių ir išmanymo, specialiųjų tekstų redagavimo patirties. Pavyzdžiui, 2018 metais Lietuvos kultūros tarybai buvo pateikta paraiška išleisti vokiečių filosofo H. G. Gadamerio veikalą „Tiesa ir metodas“, kurį išvertė ir MELC pasiūlė kvalifikuotas vertėjas. 2018 metų pabaigoje Lietuvos kultūros taryba pranešė, kad veikalo leidybą remia ir projektas turi būti įgyvendintas 2019 metais. Nuo metų pradžios pradėjome ieškoti pirmiausia redaktoriaus, kuris galėtų tekstą suredaguoti, ir iš karto susidūrėme su problema – vienas redaktorius nemoka vokiečių kalbos, kitas niekada nėra redagavęs filosofinių veikalų, nesusidūręs su filosofine terminija. Vykdamas pirkimą skelbiamos apklausos būdu tikėtina atsirastų redaktorių, kurie save įvertintų, kaip gebančius atlikti tokį darbą, bet kaip jau ne kartą yra buvę, vėliau paaiškėtų, kad tokio darbo imasi pirmą kartą ar nemoka kalbos, iš kurios išverstas tekstas. Taip projekto įgyvendinimas pasidaro problemiškas. Todėl manome, kad intelektinės, autorinės paslaugos negali būti prilygintos techninėms paslaugoms (kelių tiesimo, statybų ir kt.), o joms turėtų būti taikomi kiti – racionalumo, galėjimo atidžiai įvertinti gebėjimą atlikti paslaugas, unikalumo – kriterijai. Spausdinimo paslaugų pirkimas planuotą vertę viršijo dėl atitinkamai rinkoje padidėjusių knygų spausdinimo ir medžiagų (popieriaus, kartono ir kt.) kainų. Pvz., 2018 m. spausdinimo medžiagos pabrango 8–10 procentų.</p> <p>Taigi neesminiai plano nukrypimai atsirado dėl MELC darbo specifikos.</p>
<p>MELC neskelbiamų pirkimų suma 2016-2018 m. laikotarpiu siekė 895 389 Eur be PVM, tai sudaro net 96% visų šio laikotarpio vykdytų pirkimų sumos.</p>	<p>Atsižvelgiant į MELC veiklos specifiką, absoliuti dauguma MELC pirkimų yra smulkūs, kurių pagal galiojančių teisės aktų nuostatas skelbti neprivaloma. Kaip minėta aukščiau, vieno MELC pirkimo vidutinė vertė tesiekia 892 Eur be PVM. Iki 2017-07-01 mažos vertės pirkimai buvo vykdomi vadovaujantis MELC direktoriaus įsakymu patvirtintomis Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklėmis, parengtomis atsižvelgiant į Viešųjų pirkimų tarnybos rekomendacijas, nuo 2017-07-01 mažos vertės pirkimai vykdomi vadovaujantis Viešųjų pirkimų tarnybos patvirtintu Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu. Audito išvadoje nebuvo nurodyta, kad bent vieno pirkimo būdas pasirinktas netinkamai, taip pat audito išvadoje nebuvo nurodyta, kad iki 2017-07-01 galiojusios MELC Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės pažeidė viešųjų pirkimų principus, įtvirtintus LR viešųjų pirkimų įstatymu. MELC mažos vertės pirkimų būdus pasirenka griežtai laikydamasis galiojančių teisės aktų nuostatų ir vadovaudamasis racionalumo</p>

	<p>principu. Sudarytos sutartys pagal tuo metu galiojusias Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatas buvo viešinos CVP IS.</p> <p>Nuo 2017-07-01 MELC pirkimai vykdomi remiantis MVPTA 21.2.1 punktu, o įsigyjant intelektines paslaugas – ir MVPTA 21.2.5. punkto a ir c dalimis.</p> <p>Esant įstatymiškai pagrįstai galimybei atlikti pirkimą taikant kuo paprastesnę viešųjų pirkimų procedūrą, mažos vertės pirkimas atliekamas neskelbiamos apklausos būdu. Vykdamas skelbiamą pirkimą mažos vertės paslaugų ar prekių įsigijimui neproporcingai padidėtų pirkimo išlaidos. Tokiu būdu turimos lėšos būtų naudojamos neracionaliai. Pailgėtų paslaugų ir prekių įsigijimo laikas, kiltų grėsmė projektų atlikimo terminams. Prieš kiekvieną pirkimą pirkimo organizatorius atlieka rinkos tyrimą, jo metu nustatyta kaina atsispindi paraiškoje. Paraiškoje neprivaloma nurodyti, į kuriuos tiekėjus bus kreiptasi, paraišką pildo pirkimų iniciatorius, o pirkimą vykdo pirkimo organizatorius, kuris priima sprendimą, į kurį (kuriuos) tiekėją (tiekėjus) kreiptis vykdamas neskelbiamą pirkimą. Pirkimai įtraukti į 2017 m. ir 2018 m. viešųjų pirkimų registracijos žurnalus.</p> <p>Viešuosius pirkimus reglamentuojantys teisės aktai nepažeisti.</p>
<p>MELC su 14 savo darbuotojų sudarė sandorių 60 575,60 Eur sumai dėl konkrečių paslaugų pirkimo. Didžiausia sandorių vertė buvo Mokyklinių ir mokslinių leidimų redakcijos vyriausiojo dailininko atveju - 19 762 Eur, Ūkio skyriaus pagalbinio darbininko (sargo) atveju - 12 323 Eur, buvusios darbuotojos (Mokyklinių ir mokslinių leidimų redakcijos vyresniosios mokslinės redaktorės) atveju - 7 807 Eur. Su direktoriaus pavaduotoja sudaryto sandorio vertė buvo 1 722 Eur.</p>	<p>Per 2016–2018 metus sudaryta 318 autorinių sutarčių už 273 344,42 Eur, iš jų su savo darbuotojais buvo sudaryta 12 procentų visų autorinių sutarčių.</p> <p>„ „, kitaip nei teigiama audito pažymoje, nebuvo pagalbinis darbininkas. Remonto darbų metu jis dirbo sargu (nuo 2015-09-03 iki 2018-11-30) ir vykdė veiklą pagal verslo liudijimą.</p> <p>LR viešųjų pirkimų įstatyme ir poįstatyminiuose teisės aktuose nėra nustatyta apribojimų įsigyti reikalingų paslaugų, kurios negalimos teikti pagal nustatytas darbuotojų darbo funkcijas ir pareigybių aprašymus iš įstaigos darbuotojų. Atliekamos pirkimo procedūros buvo vykdytos laikantis galiojančių teisės aktų nuostatų ir vadovaujantis racionalumo principu. Iškilus klausimams dėl galimų konfliktų derinant viešuosius ir privačius interesus, MELC kreipėsi į VTEK, prašydama paaiškinti, ar tokioje situacijoje nesusidaro konfliktinių situacijų. VTEK pagal savo kompetenciją pateikė atsakymą, kuriame nurodė, kad konfliktinės situacijos neižvelgia.</p> <p>Viešuosius pirkimus reglamentuojantys teisės aktai nepažeisti.</p>
<p>MELC pirko meninio apipavidalinimo paslaugas įvairiems leidiniams iš MELC darbuotojo, dirbančio vyriausiojo</p>	<p>Daugiausia autorinių sutarčių buvo sudaryta su Mokyklinių ir mokslinių leidimų redakcijos vyriausioju dailininku „ „, kuris pagal pareigybės aprašo II dalies 5 punktą gali „užsakyti (arba kurti pats) leidinių</p>

<p>dailininko pareigose. Audito metu nustatyta, kad su šiuo darbuotoju 2016-2018 m. MELC sudarė sutarčių, kurių bendra vertė siekė beveik 20 000 Eur. Peržiūrėjus vidaus audito metu pateiktus pirkimo bei sutarčių dokumentus, nustatyta, kad iš darbuotojo buvo perkamos įvairių leidinių meninio apipavidalinimo paslaugos. Visais atvejais tą pačią dieną yra pasirašoma ir sutartis, ir paslaugų priėmimo-perdavimo aktas. Taip pat pastebėti atvejai, kai sutartis pasirašoma tą pačią dieną kaip ir pirkimo paraiška (arba keleto dienų skirtumu). Atsižvelgiant į tai, darytina prielaida, kad paslaugų teikėjas „ „ galimai buvo atrinktas ir paslaugas teikė iš anksto, o pirkimo procedūros atliekamos vėliau, jau po faktiškai suteiktų paslaugų (yra rizika, kad pirkimo procedūros dėl autorinių sutarčių yra vykdomos jau faktiškai išleidus leidinį). Kyla rizika dėl jo tiesioginių funkcijų vykdymo ir dvigubo apmokėjimo už tą patį darbą, kadangi „ „ dirba vyriausiojo dailininko pareigose. Pastebėti atvejai, kai „ „, kaip vyriausiasis dailininkas, patvirtina pats savo suteiktų paslaugų suteikimą (deda suderinimo parašą) - „Lietuvos pirmoko paso 2016-2017 m.“ meninio apipavidalinimo pirkimas; arba pats, kaip komisijos pirmininkas patvirtinta paslaugų atlikimo faktą - leidinio „Likimo išbandymai“ meninio apipavidalinimo paslaugos.</p>	<p>principinius maketus“.</p> <p>Pagal 2017–2018 metų metines veiklos užduotis „ „ yra įsipareigojęs per metus sukurti ne mažiau kaip 10 knygų viršelius, maketo dizainą. Taigi sukūręs už minimalią algą (žr. žemiau „ „ darbo užmokesčio MELC lentelę*) dešimties knygų viršelius, kitiems leidiniams, o svarbiausia, tiems, kuriems skiriama įvairių rėmimo fondų ir programų parama, autorinį atlyginimą yra gavęs iš konkretaus leidinio leidybai skirtos tikslinės paramos. 2016 metais MELC iš viso išleido 31, 2017-aisiais – 33, 2018-aisiais – 30 leidinių (įskaitant „Gimtosios kalbos“ periodinį žurnalą). 2016 metais su „ „ sudarytos 6 meninio apipavidalinimo sutartys, 2017-aisiais – 5, 2018-aisiais – 1. Taigi 2016 metais viršijo metinės veiklos užduotis už minimalią algą sukūręs ne dešimties, o trylikos knygų dizainą, 2017 metais – šešiolikos, 2018 metais – devyniolikos.</p> <p>Visos Audito pažymoje 12–13 psl. išvardytos meninio apipavidalinimo paslaugos iš „ „ buvo įsigytos ir apmokėta iš paramos arba tikslinių įvairių programų lėšų. Lentelė apačioje.**</p> <p>Pripažįstame techninę klaidą – 2 atvejus iš vienuolikos, kai sudarant autorinę sutartį su vyriausiuoju dailininku „ „, jis pats vizavo sutartį kaip vyriausiasis dailininkas, ir pasirašė už Vykdytoją, taip pat kaip Leidinių apipavidalinimo komisijos pirmininkas pasirašė (per apmaudžią klaidą) savo meninio apipavidalinimo darbų priėmimo aktus. Pripažįstame dokumentų administravimo kontrolės trūkumą, bet jis neturėjo įtakos darbo rezultatams ir galutiniam honorariniam atlygiui.</p>
<p>leidinys Magdalena Grochovvska „Jerzy Giedroyc“ - supaprastintas mažos vertės apklausos būdu pirkimas. Nėra aišku, į kokius tiekėjus buvo kreiptasi dėl paslaugos teikimo, kaip buvo atlikta apklausa, ar gauta kitų pasiūlymų ir kaip atrinktas paslaugos teikėjas „ „, sutartis pasirašyta su „ „ 2016-07-14, sutarties vertė - 1000 Eur, meninio apipavidalinimo paslaugos;</p> <p>leidinys „Lietuvos Respublikos 1918-1940 m. vyriausybių ministrų biografinis žodynas“ - supaprastintas mažos vertės apklausos būdu pirkimas. Nėra aišku, į kokius tiekėjus buvo kreiptasi dėl paslaugos teikimo, kaip atlikta apklausa, ar gauta kitų pasiūlymų ir kaip</p>	<p>Dėl pirkimų mažos vertės apklaustas vienas tiekėjas. Iki 2017-07-01 atliktuose pirkimuose remtasi 2015 09 10 Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklėmis. Jose nustatyta, kad pirkimas apklausos būdu gali būti atliekamas Taisyklėse nustatytais atvejais ir kai pagal Viešųjų pirkimų įstatymą apie supaprastintą pirkimą neprivaloma skelbti: 92.1.4.2. p. (sudaromos prekių ar paslaugų pirkimo sutarties vertė neviršija 22 000 eurų (be pridėtinės vertės mokesčio); darbų pirkimo sutarties vertė 87 000 eurų (be pridėtinės vertės mokesčio)), 92.1.5. p. (dėl techninių priežasčių, meninio kūrinio sukūrimo arba įsigijimo ar dėl objektyvių aplinkybių, patentų, kitų intelektinės nuosavybės teisių ar kitų išimtinių teisių apsaugos tik konkretus tiekėjas gali pateikti reikalingas prekes, pateikti paslaugas ar atlikti ....); 97 p. (...kai Taisyklių nustatyta tvarka gali būti</p>

atrinktas paslaugos teikėjas „ „. 2016-11-21 pasirašyta paslaugų teikimo sutartis, kurios vertė - 1 000 Eur. Meninio apipavidalinimo paslaugos“;

leidinys „Musulmonai ir jų islamai“ - supaprastintas, mažos vertės apklausos būdu pirkimas. Nėra aišku, į kokius tiekėjus kreiptasi dėl paslaugos teikimo, kaip atlikta apklausa, ar gauta kitų pasiūlymų ir kaip atrinktas paslaugos teikėjas „ „. 2016-03-01 pasirašyta sutartis, kurios vertė 900 Eur, meninio apipavidalinimo paslaugos“

leidinys „100 klausimų apie klimato kaitą“ - supaprastintas mažos vertės apklausos būdu pirkimas. Nėra aišku, į kokius tiekėjus kreiptasi dėl paslaugos teikimo, kaip atlikta apklausa, ar gauta kitų pasiūlymų ir kaip atrinktas paslaugos teikėjas „ „. 2017-11-14 pasirašyta paslaugų teikimo sutartis, kurios vertė 1 902,4 Eur, meninio apipavidalinimo, maketavimo paslaugos“

leidinys „100 klausimų apie klimato kaitą“ - supaprastintas, mažos vertės apklausos būdu pirkimas. Nėra aišku, į kokius tiekėjus buvo kreiptasi dėl paslaugos teikimo, kaip buvo atlikta apklausa, ar buvo gauta kitų pasiūlymų ir kaip atrinktas paslaugos teikėjas „ „. 2017-11-14 pasirašyta paslaugų teikimo sutartis, kurios vertė 766 Eur, meninio apipavidalinimo paslaugos;

leidinio „100 klausimų apie klimato kaitą“ viešinio plakatas - supaprastintas, mažos vertės apklausos būdu pirkimas. Nėra aišku, į kokius tiekėjus buvo kreiptasi dėl paslaugos teikimo, kaip buvo atlikta apklausa, ar buvo gauta kitų pasiūlymų ir kaip atrinktas paslaugos teikėjas „ „. 2017-11-14 pasirašyta paslaugų teikimo sutartis, kurios vertė 188 Eur, viešinio plakato sukūrimo paslaugos;

leidinys „Lietuvos pirmoko pasas 2016-2017 m.“ - supaprastintas mažos vertės apklausos būdu pirkimas. Nėra aišku, į kokius tiekėjus buvo kreiptasi dėl paslaugos teikimo, kaip buvo atlikta apklausa, ar buvo gauta kitų pasiūlymų ir kaip atrinktas paslaugos teikėjas „ „. 2016-09-07 pasirašyta

vykdoma apklausa, perkančioji organizacija gali kreiptis ir į vieną tiekėją), 103.1. p. (pirkimo sutarties vertė neviršija 3 000 eurų (be pridėtinės vertės mokesčio); 112 p. (...Tiekėjų apklausos pažyma gali būti nepildoma, kai atliekama vieno tiekėjo apklausa ir sudaroma sutartis raštu).

Taisyklių 95.1. p. nustatyta, kad perkančioji organizacija, prašydama pateikti pasiūlymus, privalo kreiptis į 3 ar daugiau tiekėjų, kai sutarties vertė viršija 14 500 eurų (be pridėtinės vertės mokesčio).

Nuo 2017-07-01 neskelbiamos apklausos atliekamos remiantis Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo 21.2.1. punktu, 21.2.5. punkto a ir c dalimis. MELC direktoriaus įsakymu 2017-09-28 patvirtintose Viešųjų pirkimų organizavimo taisyklėse nustatyta, kad mažos vertės pirkimo pažyma gali būti nepildoma, kai pirkimo sutarties vertė yra mažiau nei 10 000 Eur be PVM. Pirkimai įtraukti į 2016 m., 2017 m. ir 2018 m. viešųjų pirkimų registracijos žurnalus, kuriuose nurodyti atskirų pirkimų būdai ir jų pasirinkimo priežastys. Atlikdamas tyrimą auditas neprašė pateikti MELC viešųjų pirkimų registracijos žurnalo. Audito išvada parengta neįvertinus visų aktualių dokumentų.

Pirkimo būdai pasirinkti nepažeidžiant viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų.

<p>paslaugų teikimo sutartis, kurios vertė 392,94 Eur;</p> <p>leidinys „Vytuko Lietuva" - mažos vertės neskelbiamos apklausos būdu pirkimas. Nėra aišku, į kokius tiekėjus buvo kreiptasi dėl paslaugos teikimo. 2017-11-14 pasirašyta paslaugų teikimo sutartis, kurios vertė 1 420 Eur, originalo maketo sukūrimo paslaugos.</p> <p>leidinys „Likimo išbandymai" rusų kalba - supaprastintas, mažos vertės apklausos būdu pirkimas. Nėra aišku, į kokius tiekėjus buvo kreiptasi dėl paslaugos teikimo, kaip atlikta apklausa, ar gauta kitų pasiūlymų ir kaip atrinktas paslaugos teikėjas „ “. Pateiktas „ “pasiūlymas, 2016-12-12 pasirašyta paslaugų teikimo sutartis, kurios vertė - 3 500 Eur. Meninio apipavidalinimo ir parengimo spaudai paslaugos;</p> <p>leidinys „Restoration of the forgotten" - supaprastintas mažos vertės apklausos būdu pirkimas. Nėra aišku, į kokius tiekėjus buvo kreiptasi dėl paslaugos teikimo, kaip buvo atlikta apklausa, ar buvo gauta kitų pasiūlymų ir kaip atrinktas paslaugos teikėjas „ “. Pateiktas „ “pasiūlymas, 2016-12-19 pasirašyta paslaugų teikimo sutartis dėl meninio apipavidalinimo (3200 eurų)</p> <p>leidinys „Gimtoji kalba 2018" - mažos vertės neskelbiamos apklausos būdu, 2018-01-29 sutarties vertė 200 Eur, meninio apipavidalinimo paslaugos;</p> <p>leidinys „Kai tikėjimas pakeitė pasaulį" - mažos vertės pirkimas neskelbiamos apklausos būdu. 2017-11-23 pasirašyta sutartis dėl meninio apipavidalinimo paslaugų, kurios vertė - 300 Eur</p>	
<p>su „ “2016-2018 m. MELC sudarė sutarčių dėl iliustracijų sudarymo ir kitų autorių paslaugų įvairiems leidiniams, kurių bendra vertė - 5 857 Eur</p>	<p>Vyresnioji grafikė „ “ Informacinių technologijų skyriuje pagal pareigybės aprašą atlieka šias funkcijas: rengia spaudai enciklopedinių žinytų ir kitų MELC leidžiamų leidinių iliustracijas: nesudėtingus žemėlapius, brėžinius, schemas, piešinius, tvarko žemėlapius ir kitas iliustracijas VLE skaitmeninimui, tvarko iliustracijų archyvą. Taupant pinigus atsisakyta retušuotojo etato, todėl toninių iliustracijų retušavimo, parengimo spaudai</p>

	<p>paslaugas (kai yra poreikis) „ „ atlieka pagal individualios veiklos pažymą. VMĮ buvo užklausta dėl galimybės tos pačios įstaigos darbuotojui darbus, neįeinančius į pareigybės aprašą, atlikti pagal individualios veiklos pažymą. Gautas atsakymas, kad „Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčių įstatymas nedraudžia gyventojui, vykdančiam individualią veiklą pagal pažymą, teikti paslaugas juridiniam asmeniui (<u>įskaitant ir įmonę, kurioje dirbama pagal darbo sutartį</u>) ir už teikiamas paslaugas gauti atlygį“.</p> <p>Pažeidimo nėra.</p>
<p>leidinys „Medicinos atradimų istorijos“ - mažos vertės pirkimas neskelbiamos apklausos būdu dėl iliustracijų parinkimo, retušavimo, konvertavimo, parengimo spaudai, planuojama pirkimo vertė - 515 Eur. Sutartis vidaus audito metu nepateikta;</p> <p>leidinys „Lito istorija“ - mažos vertės pirkimas neskelbiamos apklausos būdu dėl iliustracijų parinkimo, retušavimo, konvertavimo, parengimo spaudai, planuojama pirkimo vertė - 985 Eur. Sutartis vidaus audito metu nepateikta;</p> <p>leidinys "100 klausimų klimato kaitai" - mažos vertės pirkimas neskelbiamos apklausos būdu. Sutartis 2017-11-14 pasirašyta dėl iliustracijų sudarymo, retušavimo, paruošimo spaudai, sutarties vertė - 600 Eur;</p> <p>leidinys „Mažosios Lietuvos enciklopedija“ - mažos vertės pirkimas neskelbiamos apklausos būdu. Sutartis 2018-12-12 pasirašyta dėl leidinio skanavimo ir konvertavimo į Word formatą darbų, sutarties vertė - 310 Eur.</p>	<p>Buvo nusiųstos paraiškos, bet neprisegta turima sutartis Nr. 26, sudaryta 2018-06-11 (techninė klaida, nes per trumpą laiką vienas darbuotojas, dirbantis viešųjų pirkimų specialistu 0,5 etato, turėjo surinkti, skenuoti daugybę dokumentų ir nusiųsti juos auditą atliekantiems ekspertams valandų tikslumu; iš auditorių nebuvo gautas pakartotinis prašymas dėl trūkstamų dokumentų).</p> <p>Neskelbiamos apklausos atliktos remiantis Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo 21.2.1. punktu. MELC direktoriaus įsakymu 2017-09-28 patvirtintose Viešųjų pirkimų organizavimo taisyklėse nustatyta, kad mažos vertės pirkimo pažyma gali būti nepildoma, kai pirkimo sutarties vertė yra mažiau nei 10 000 Eur be PVM. Pirkimai įtraukti į 2017 m. ir 2018 m. viešųjų pirkimų registracijos žurnalus, kuriuose nurodyti pirkimų būdai ir jų pasirinkimo priežastys. Audito išvada parengta neįvertinus visų aktualių dokumentų.</p> <p>Pirkimo būdai pasirinkti nepažeidžiant viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų.</p>
<p>Su „ „sudarytos 4 sutartys 28 047,35 Eur sumai dėl patalpų remonto darbų 2016-2017 m. (2016-02-19 Nr. 18-2016, 2016-04-22 Nr. 41-2016, 2016-08-01 Nr. 68-2016 ir 2017-05-22 Nr. 23-2017) Trimis atvejais pirkimai vykdyti apklausiant vieną tiekėją, t. y. laimėtoją, galimai pirkimai vykdyti neskaidriai, iš anksto numčius konkretų laimėtoją. Tokiu būdu neužtikrintas VPĮ 17 str. numatytų viešųjų pirkimų principų taikymas. Vidaus audito metu nepateikti atliktų darbų priėmimo-perdavimo</p>	<p>Dėl pirkimų mažos vertės apklaustas vienas tiekėjas. Remtasi 2015 09 10 MELC supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklėmis. Apklausos būdu pirkimas gali būti atliekamas Taisyklėse nustatytais atvejais ir kai pagal Viešųjų pirkimų įstatymą apie supaprastintą pirkimą neprivaloma skelbti:</p> <p>92.1.4.2. p. sudaromos prekių ar paslaugų pirkimo sutarties vertė neviršija 22 000 eurų (be pridėtinės vertės mokesčio); darbų pirkimo sutarties vertė 87 000 eurų (be pridėtinės vertės mokesčio). Taisyklių 95.1. p. nustatyta, kad perkančioji organizacija, prašydama pateikti pasiūlymus, privalo kreiptis į 3 ar daugiau tiekėjų, kai</p>

<p>aktai pagal dvi sutartis ir sąskaita pagal vieną sutartį. Ketvirtuoju atveju perkant fasado remonto darbus atliktas rinkos tyrimas ir apklausti jau du tiekėjai, tačiau antras tiekėjas pasiūlymo nepateikė. Be to, sutartis pasirašyta 1 274,91 Eur didesnei nei planuota sumai, įtraukiant nenumatytus darbus. Į sąskaitą-faktūrą įtraukti plytų sienos graflti šalinimo darbai pagal kitą sutartį Nr. 36-2017 (apmokėta suma - 1 247,20 Eur), kuri vidaus audito metu nebuvo pateikta.</p>	<p>sutarties vertė viršija 14 500 eurų (be pridėtinės vertės mokesčio). Remiantis Taisyklių 112 p. tiekėjų apklausos pažyma gali būti nepildoma, kai atliekama vieno tiekėjo apklausa ir sudaroma sutartis raštu.</p> <p>Pirkimai įtraukti į 2016 m. ir 2017 m. viešųjų pirkimų registracijos žurnalus, kuriuose nurodyti pirkimų būdai ir jų pasirinkimo priežastys. Atlikdamas tyrimą auditas neprašė pateikti MELC viešųjų pirkimų registracijos žurnalo. Audito išvada parengta neįvertinus visų aktualių dokumentų.</p> <p>Vidaus audito metu nepateikti atliktų darbų priėmimo-perdavimo aktai pagal dvi sutartis ir sąskaita pagal vieną sutartį dėl skubos ir techninės klaidos, nes per trumpą laiką vienas darbuotojas, dirbantis viešųjų pirkimų specialistu 0,5 etato, turėjo surinkti, skenuoti daugybę dokumentų ir nusiųsti juos auditą atliekantiems ekspertams valandų tikslumu; iš auditorių nebuvo gautas pakartotinis prašymas dėl trūkstamų dokumentų, o patys nepastebėjom, kad jie neprisegti.</p> <p>Sutartis Nr. 36-2017 yra, jos pateikti nebuvo paprašyta. Kilus abejonių dėl remonto kainų ir atliktų darbų apimties, kviečiame statybos ekspertus įvertinti darbus.</p>
<p>MELC 2016-2018 m. pirkimo remonto darbus iš „ „pagal 4 sutartis, kurių vertė 12 322,57 Eur (2016-11-03 Nr. 77-2016, 2017-06-28 Nr. 32-2017, 2018-08-08 Nr. 30-2018, 2018-10-10 Nr. 48-2018).</p> <p>„ „ nurodytas MELC darbuotojų sąrašas kaip ūkio skyriaus pagalbinis darbininkas (informacija apie jo darbo laikotarpį audito metu nepateikta). Dviem atvejais pirkimai vykdyti apklausiant vieną tiekėją, t. y. laimėtoją, galimai pirkimai vykdyti neskaidriai, iš anksto numačius konkretų laimėtoją. Tokiu būdu neužtikrintas VPĮ 17 str. numatytų viešųjų pirkimų principų taikymas.</p>	<p>Informacija apie „ „ darbo laikotarpį audito metu nepateikta, nes jos nebuvo paprašyta. „ „ nebuvo pagalbinis darbininkas. Remonto darbų metu jis dirbo sargu (nuo 2015-09-03 iki 2018-12-01) ir vykdė veiklą pagal verslo liudijimą. 2018-12-01 „ „ sargo pareigybė pakeista į pagalbinio darbininko.</p> <p>Neskelbiama apklausa atlikta remiantis Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo 21.2.1. punktu. Pirkimai įtraukti į 2016 m., 2017 m. ir 2018 m. viešųjų pirkimų registracijos žurnalus, kuriuose nurodyti pirkimo būdai ir jų pasirinkimo priežastys. Atlikdamas tyrimą auditas neprašė pateikti MELC viešųjų pirkimų registracijos žurnalo. Audito išvada parengta neįvertinus visų aktualių dokumentų.</p> <p>Kilus abejonių dėl remonto kainų ir atliktų darbų apimties, kviečiame statybos ekspertus įvertinti darbus.</p> <p>Viešuosius pirkimus reglamentuojantys teisės aktai nepažeisti.</p>
<p>Sutartis dėl knygyno, kabineto ir sandėlio remonto darbų MELC patalpose Asanavičiūtės g. 23, Vilniuje, sudaryta 2017-06-28, galimai jau žinant apie Vyriausybės sprendimą šias patalpas perduoti VĮ „Turto bankas“, dėl to galimai MELC patyrė žalą. Trečiame 2018 m. vykdytame</p>	<p>Remonto darbų pirkimuose buvo apklausiamas „ „, tuo metu MELC dirbęs sargu (į MELC priimtas sargu 2015-09-03, nuo 2018-12-01 sargo pareigybė pakeista į pagalbinio darbininko). Pildant paraišką padaryta kuriozinė techninė klaida – įrašytas kitas vardas. Sutartis dėl knygyno kabineto ir sandėlių remonto su „ „</p>

<p>pirkime apklausiamas jau „ „, o sutartis pasirašoma su „ „. Šiame pirkime atsirado dar vienas dalyvis UAB „ „, kuriame projekto vadovu įsidarbino „ „, su kuriuo MELC anksčiau buvo sudariusi atskiras sutartis dėl remonto darbų.</p>	<p>“ sudaryta 2017-06-28 nežinant apie LR Vyriausybės sprendimą patalpas perduoti VĮ „Turto bankas“ (LR Vyriausybės 2017-12-06 nutarimas Nr. 1008 „Dėl administracinės paskirties valstybės nekilnojamojo turto ir žemės sklypų perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti centralizuotai“). Pagal šią sutartį remonto darbai turėjo būti baigti 2017-08-31, bet gavus 2017-08-14 LR Finansų ministerijos raštą dėl LRV nutarimo projekto derinimo, kuriame buvo informuojama, kad pastatas adresu L.Asanavičiūtės g. 23 bus perduotas VĮ „Turto bankas“, realiai remonto darbai buvo sustabdyti tą pačią dieną. Panaudos sutartis dėl patalpų L. Asanavičiūtės g. 23 su VĮ „Turto bankas“ buvo pasirašyta 2018-02-01 net 20 metų terminui, tačiau 2018-06-07 pasirašytas ketinimų protokolas dėl MELC perkėlimo į kitas patalpas, dėl kurių panaudos sutartis buvo pasirašyta 2018-08-01. Iš sutartyje nustatytos 3269,97 Eur (planuota suremontuoti 1043,65 m² patalpų) sumos sumokėta 929,65 Eur už atliktą darbą (669,73 m²).</p> <p>Kategoriškai neigiame Audito pažymoje niekuo nepagrįstą teiginį, kad MELC iš anksto žinojo apie patalpų perdavimo laiką, bet toliau vykdė remonto darbus ir taip patyrė žalą.</p>
<p>Susisiekimo ministerijos atlikto vidaus audito metu nustatyta, kad MELC su tiekėju UAB „ „ 2018 m. neskelbiamų pirkimų būdu sudarytos 2 sutartys dėl remonto paslaugų pirkimo 23 613 Eur su PVM (2018-08-08 Nr. 31-2018 ir Nr. 32-2018).</p>	<p>Neskelbiamos apklausos atliktos remiantis Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo 21.2.1. punktu ir 21.2.3. kai dėl įvykių, kurių perkančioji organizacija negalėjo iš anksto numatyti, būtina ypač skubiai įsigyti prekių, paslaugų ar darbų. Aplinkybės, kuriomis grindžiama ypatinga skuba, negali priklausyti nuo perkančiosios organizacijos. Panaudos sutartis su Valstybės įmone „Turto bankas“ sudaryta 2018-08-01, o persikraustymo darbai prasidėjo 2018-10-18. Buvo skubiai ieškoma tiekėjo, kuris sutiktų per trumpą laiką atlikti remonto darbus. MELC tenkino „ „ anksčiau teiktų paslaugų kokybę, todėl priėmė sprendimą pakviesti dalyvauti neskelbiamuose pirkimuose UAB „ „, kurioje projektų vadovu dirbo „ „. Priimdama sprendimą, ką kvieisti dalyvauti neskelbiamuose pirkimuose, MELC visų pirma remiasi savo patirtimi, kad gautų kokybiškas paslaugas už optimalią kainą, kad būtų kuo racionaliau panaudotos turimos lėšos.</p> <p>Pirkimai įtraukti į 2018 m. viešųjų pirkimų registracijos žurnalą, kuriame nurodyti pirkimo būdai ir jų pasirinkimo priežastys. Audito išvada parengta neįvertinus visų aktualių dokumentų.</p>
<p>Susisiekimo ministerijos atlikto vidaus audito metu nustatyta, kad MELC pirko paslaugas iš UAB „ „. Tiekėjas yra vienas pagrindinių MELC spausdinimo paslaugų</p>	<p>Kaip matyti iš audito pateiktų skaičių, vidutinė sudarytos sutarties su tiekėju UAB „ „ vertė yra 5579,9 Eur. Atsižvelgiant į tai, kad didžiausią dalį sudarė sutartys, sudarytos po skelbiamų pirkimų, sutartys sudarytos po</p>

<p>teikėjų. Per 2016 - 2018 m. laikotarpį yra sudaryta daugiau nei 20 sutarčių dėl įvairių leidinių spausdinimo 111 418 Eur sumai. 14 sutarčių sudaryta neskelbiamų pirkimų būdu, apklausiant vieną tiekėją, t. y. laimėtoją, o kiti analogiškas paslaugas teikiantys tiekėjai (pvz., UAB „ „ ir UAB „ „“) nebuvo apklausti. Tiekėjas laimi stambiausius užsakymus, pvz., Lietuvos pirmoko paso spausdinimą dviem laikotarpiais (2016-2017 m. ir 2017-2018 m.), leidinių apie Lietuvos radiją, Lietuvos televiziją, Lietuvos vyriausybės protokolus spausdinimas. Galimai yra kartelinis susitarimas tarp paslaugų teikėjų dėl užsakymų pasidalinimo.</p>	<p>neskelbiamų pirkimų yra palyginti smulkios. MELC tenkina tiekėjo UAB „ „ teikiamų paslaugų kokybę, todėl jis priėmė sprendimą tiekėją pakviesti dalyvauti neskelbiamuose pirkimuose. Priimdama sprendimą, ką kviešti dalyvauti neskelbiamame pirkime, MELC visų pirma remiasi savo patirtimi, kad būtų suteiktos kokybiškos paslaugos už optimalią kainą. Skelbiamuose pirkimuose MELC negalėjo įtakoti situacijos dėl audito įžvelgiamų galimų kartelinių susitarimų ir to neįžvelgė. Galimus kartelinius susitarimus rinkoje pagal pateiktus pagrįstus duomenis turėtų vertinti atsakinga institucija – Konkurencijos taryba.</p> <p>Spausdinimo paslaugas dažniausiai laimi UAB „ „ ir UAB „ „, nes jos ir UAB „ „ dažniausiai kviečiami dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, vykdomuose per CVP IS. Prieš tai vykdomas rinkos tyrimas atliekant apklausą raštu arba žodžiu ir tokiu būdu išsiaiškinant rinkos kainą, kuri įrašoma į paraišką (paraiškoje neprivaloma nurodyti, į kuriuos tiekėjus bus kreiptasi, paraišką pildo pirkimų iniciatorius, o pirkimą vykdo pirkimo organizatorius, kuris priima sprendimą, į kurį (kuriuos) tiekėją (tiekėjus) kreiptis vykdant neskelbiamą pirkimą). Šios trys spaustuvės turi naujausias spaudos mašinas, didelę patirtį spausdinant kieto ir minkšto įrišimo spalvotas ir nespalvotas knygas. Daug spaustuvių spausdina tik brošiūras, žurnalus arba laikraščius, neturi kieto įrišimo linijos. 2019 metais pabandėme praplėsti galimų tiekėjų skaičių, be trijų nuolat į konkursą kviečiamų spaustuvių, atspausdinti leidinį pakvietėme papildomai ir ketvirtą spaustuvę. Ji pasiūlė mažiausią kainą, bet kai atsiėmėme tiražą, paaiškėjo, kad knygų viršelis pūslėtas, vos išėmus iš celofano pakuotės knygos išsiskėtė, išsikraipė. Visą tiražą turėjom grąžinti perdaryti. Per ilgą spausdinimo užsakymų patirtį išryškėjo spaustuvių techniniai ir techniniai pajėgumai (kai kurios spaustuvės neinvestuoja į spausdinimo mašinų, technologijų atnaujinimą) atspausdinti tinkamos kokybės knygas, todėl jos ir kviečiamos pateikti pasiūlymus MELC leidiniams atspausdinti.</p> <p>Audito išvada parengta neįvertinus visų aktualių dokumentų.</p>
<p>Dėl „super greitų“ atvejų. Iš UAB „ „ įsigytos Leidinio „Lietuvos televizija 1957-2017. Faktai.Kūrėjai.Laidos“ spausdinimo paslaugos (2017-07-31 sutartis Nr. BP17/1033) skelbiamos apklausos būdu. Potencialiems tiekėjams buvo išskelti kvalifikaciniai reikalavimai, tačiau laimėtojas kartu su pasiūlymu nepateikė dokumentų, įrodančių jo atitiktį</p>	<p>Audito išvadas dėl spausdinimo paslaugų pirkimo laikome nepagrįstomis. Auditas įvertino ne visus dokumentus, neprašė MELC paaiškinimų, papildomų dokumentų dėl kvalifikacijos vertinimo. Tiekėjas pateikė visus reikalaujamus dokumentus, kurie yra CVP IS. Auditas neprašė prieigos prie minėto pirkimo. Sąlygos nebuvo sudarytos laimėti konkrečiam tiekėjui, nes reikalavimai nėra išskirtiniai, juos gali atitikti ne vienas tiekėjas. Auditas kelia tik prielaidą, tačiau negali įvardyti</p>

<p>kvalifikaciniam reikalavimas. Tačiau apklausos pažymoje pažymėta, kad tiekėjas atitinka kvalifikacinius reikalavimus. Panašioms pirkimams taikoma skirtinga praktika, kuri neturi jokio loginio pagrindimo. Pvz., Lietuvos pirmoko paso spausdinimo paslaugų potencialiems tiekėjams nebuvo keliami kvalifikaciniai reikalavimai. Darytina prielaida, kad galimai buvo sudaromos sąlygos pirkimą laimėti konkrečiam paslaugų teikėjui, kuris yra vienas pagrindinių spausdinimo paslaugų teikėjų MELC leidiniams.</p>	<p>konkrečių tiekėjo protegavimo faktų. Tiekėjas pateikė visus reikalaujamus dokumentus, kurie yra CVP IS. Sąlygos nebuvo sudarytos laimėti konkrečiam tiekėjui, nes reikalavimai nėra išskirtiniai, juos gali atitikti ne vienas tiekėjas.</p>
<p>MELC leidinio „Lietuvos televizija 1975-2017. Faktai.Kūrėjai. Laidos“ išleidimui buvo perkamos meninio apipavidalinimo paslaugos, autorinės teisės ir iliustracijų sudarymo paslaugos. Vidaus audito metu nustatyta, kad šių paslaugų pirkimas buvo atliktas jau po faktinio leidinio atspausdinimo, kurį atliko UAB „ - leidinys atspausdintas ir pristatytas „ “ 2017-07-31 ir 2017-08-01 (krovinių važtaraščių duomenys), pirkimai dėl meninio apipavidalinimo, autorinių teisių ir iliustracijų sudarymo paslaugų vykdyti 2017 m. rugsėjo mėn. Atkreiptinas dėmesys, kad oficialus knygos pristatymas buvo vykdomas 2017-09-05⁶. Darytina prielaida, kad pirkimai galimai buvo vykdyti tik dėl formalumo, kadangi faktiniai knygos rengimo darbai jau turėtų būti vykdyti anksčiau, nes 2017 m. liepos mėn. buvo pradėtas vykdyti leidinio spausdinimo paslaugų pirkimas;</p> <p>„ - MELC direktoriaus pavaduotoja. Pirkimo paraiška dėl šio leidinio autorinių teisių suformuota 2017-09-01, planuojama pirkimo vertė - 1 723 Eur. Pirkimas neskelbiamos apklausos būdu, paraiškoje nenurodyta, į kokius tiekėjus bus kreipiamasi. 2017-09-04 pasirašyta autorinių paslaugų sutartis, kurios vertė 1 722,34 Eur (autorinės teisės leisti 1000 egzempliorių). Paslaugų priėmimo-perdavimo aktas pasirašytas taip pat 2017-09-04. Nėra aišku, kaip įvertinta ir nustatyta preliminari pirkimo vertė.</p> <p>„ - MELC vyriausiasis dailininkas. Pirkimo paraiška dėl šio leidinio meninio apipavidalinimo suformuota 2017-09-01,</p>	<p>2017-05-30 MELC laimėjo VŠĮ „ “ paskelbtą viešąjį pirkimą išleisti 40 leidybinių lankų Lietuvos televizijos 60-mečiui skirtą leidinį „Lietuvos televizija 1957–2017. Faktai. Kūrėjai. Laidos“ (Paslaugų pirkimo sutartis pasirašyta 2017-06-12). Užsakovas pateikė tekstus (33 autorinius lankus), o MELC turėjo juos struktūrizuoti, parinkti iš įvairių šaltinių („ “ „ “, pavienių asmenų ir kitų archyvų) iliustracijas, jomis iliustruoti tekstą, leidinį apipavidalinti, sumaketuoti ir išleisti. Užsakymą pagal sutartį reikėjo įvykdyti iki 2017 m. rugpjūčio 1 dienos. Kadangi įvykdymo laikas buvo labai ribotas, dėl užsakymo įvykdymo žodžiu buvo apklausti keli knygų dailininkai ir iliustracijų sudarytojai. Baigiamieji knygos leidybos etapai (maketavimas ir maketo korektūra) yra komandinis, daug veiksmų derinimo ir operatyvių sprendimų reikalaujantis kūrybinis darbas, todėl labai sunku, o kartais ir neįmanoma jo atlikti, kai atskiros šio proceso grandys yra išsimečiusios po skirtingas organizacijas. Būtent dėl šios priežasties ir dėl didelės leidinio apimties bei labai glaustų įvykdymo terminų pasiūlymų atlikti šiuos darbus nebuvo sulaukta. Užsakymui atlikti buvo atrinkti reikiama kompetenciją ir kvalifikaciją turintys MELC darbuotojai: vyriausiasis dailininkas „ “ (turi ir maketuotojo kvalifikaciją), iliustracijų sudarytoja „ “ (turi ir iliustratorės grafikės bei iliustracijų techninio parengimo spaudai specialistės kvalifikaciją, dirba su įvairiomis iliustracijų kompiuterinio apdorojimo programomis), leidinio sudarytoja direktoriaus pavaduotoja „ “ (turi daugiau kaip 30 metų enciklopedinių tekstų redagavimo ir leidinių sudarytojos patirtį). Iš beveik 14 tūkst. iš įvairių šaltinių surinktų iliustracijų leidiniui buvo atrinkta ir techniškai parengta spaudai 770. „ “ knygos apipavidalinimo darbus atliko pasiėmęs 2 mėnesių atostogas, „ “ ir „ “ šią užduotį atliko po darbo valandų ir savaitgaliais. Vykdamas didelį ir skubų projektą darbų apimtis sunku tiksliai prognozuoti, todėl sutartys buvo pasirašytos</p>

<p>planuojama pirkimo vertė - 8 590 Eur. Pirkimas neskelbiamas, paraiškoje nenurodyta, į kokius tiekėjus bus kreipiamasi. 2017-09-04 pasirašyta meninio apipavidalinimo paslaugų sutartis, kurios vertė 8 585,58 Eur. Paslaugų priėmimo-perdavimo aktas pasirašytas taip pat 2017-09-04. Nėra aišku, kaip įvertinta ir nustatyta preliminari pirkimo vertė.</p> <p>„ - MELC vyresnioji grafikė. Pirkimo paraiška dėl šio leidinio iliustracijų sudarymo suformuota 2017-09-22, planuojama pirkimo vertė - 3 447 Eur. Pirkimas neskelbiamas, paraiškoje nenurodyta, į kokius tiekėjus bus kreipiamasi. 2017-09-05 pasirašyta sutartis dėl iliustracijų sudarymo, kurios vertė - 3 444,67 Eur. Paslaugų priėmimo-perdavimo aktas pasirašytas taip pat 2017-09-25. Nėra aišku, kaip įvertinta ir nustatyta preliminari pirkimo vertė.</p>	<p>atlikus darbą ir įvertinus realiai įdėtą darbą bei laikantis MELC direktoriaus 2015-03-06 įsakymu patvirtintų autoriinių atlyginimų įkainių enciklopediniams moksliniams, mokslo populiarinamiesiems leidiniams, žodynams ir žinynams, vertimams, iliustracijoms, žemėlapiams, knygų apipavidalinimui. Pripažįstame techninę klaidą, kai sutartys ir darbų priėmimo aktai pasirašyti tą pačią dieną ir jau atlikus darbus.</p> <p>LR viešųjų pirkimų įstatyme ir poįstatyminiuose teisės aktuose nėra nustatyta apribojimų įsigyti reikalingų paslaugų, kurios negalimos teikti pagal nustatytas darbuotojų darbo funkcijas ir pareigybių aprašymus, iš įstaigos darbuotojų. Mūsų sprendimai buvo racionalūs, objektyvių aplinkybių nulemti, užtikrino kokybiškas, paslaugas, suteiktas laiku.</p>
<p>iš buvusios darbuotojos „ -“ (nedirba nuo 2015 m. rugsėjo mėn.) 2016 - 2018 m. laikotarpiu pasirašytų sutarčių vertė siekė 7 807 Eur;</p> <p>„<i>Kai tikėjimas keitė pasaulį</i>“ - mažos vertės pirkimas neskelbiamos apklausos būdu dėl leidinio redagavimo, iliustracijų suderinimo su tekstu, maketo patikros. Sutartis pasirašyta su „ -“ 2018-02-06, sutarties vertė 1 410,12 Eur. Pirkimo paraiška suformuota 2018-02-05, paslaugų priėmimo-perdavimo aktas pasirašytas 2018-02-05. Institucijos tinklalapyje nurodoma, kad šio leidinio išleidimo metai yra 2017 m.¹⁷, atsižvelgiant į tai, kyla abejonių, kad šių paslaugų formalus pirkimas vykdytas po faktinio leidinio išleidimo, o paslaugos teiktos iš anksto žinant jų teikėją - buvusi MELC darbuotoja „ -“. Atkreiptinas dėmesys, kad individualios veiklos pažyma suformuota nuo 2018-01-25 vertimo raštu ir žodžiu veiklai bei fotokopijavimo, dokumentų rengimo ir kitai specializuotai įstaigai būdingų paslaugų veiklai.</p> <p>„<i>Kunigaikščiai Ostragiškiai</i>“ - mažos vertės pirkimas apklausos būdu dėl mokslinio redagavimo, derinimo su autoriais, maketo patikros bei rodyklės parengimo. Nėra aišku, į</p>	<p>LR viešųjų pirkimų įstatyme ir poįstatyminiuose teisės aktuose nėra nustatyta apribojimų įsigyti reikalingų paslaugų, kurios negalimos teikti pagal nustatytas darbuotojų darbo funkcijas ir pareigybių aprašymus, iš įstaigos darbuotojų, taip pat iš buvusių darbuotojų. Buvusi MELC darbuotoja „ -“ yra labai aukštos kvalifikacijos redaktorė, turinti ilgametę mokslinių istorinių tekstų, vertimų iš slavų (rusų, ukrainiečių, lenkų), vokiečių kalbų redagavimo patirtį, todėl ši redaktorė pasitelkiama, kai reikia suredaguoti itin sudėtingus istorinius tekstus ar vertimus skubiems leidiniams. Tarpusavio pasitikėjimo pagrindu su ja buvo aptartas galimas audito pažymoje minimų skubių leidinių suredagavimo paslaugų atlygis ir darbų atlikimo terminai, o atlikus darbus sudartos sutartys. Pripažįstame techninę klaidą, kai sutartis ir darbų priėmimo aktai pasirašyti tą pačią dieną ir jau atlikus darbus.</p> <p>Mūsų sprendimai buvo racionalūs, objektyvių aplinkybių nulemti, užtikrino kokybiškas, paslaugas, suteiktas laiku.</p>

<p>kokius tiekėjus buvo kreiptasi dėl paslaugos teikimo, kaip buvo atlikta apklausa, ar buvo gauta kitų pasiūlymų ir kaip atrinktas paslaugos teikėjas „ „. Sutartis pasirašyta 2017-01-18, sutarties vertė - 1 380 Eur. Pirkimo paraiška suformuota 2017-01-16, priėmimo-perdavimo paslaugų aktas pasirašytas 2017-01-18. Institucijos tinklalapyje nurodoma, kad šio leidinio išleidimo metai yra 2016 m.¹⁸, atsižvelgiant į tai, kyla abejonų, kad šių paslaugų formalus pirkimas vykdytas po faktinio leidinio išleidimo, o paslaugos teiktos iš anksto žinant jų teikėją — buvusi MELC darbuotoja „ „.</p>	
<p>ŠAC 2016 m. ir 2017 m. iš SMM gavo pavedimą <u>skubos tvarka</u> organizuoti ir vykdyti Lietuvos pirmoko paso pirkimą (2016 m. - 35 500 vnt; 2017 m. - 33 000 vnt). ŠAC tiek 2016, tiek 2017 m. organizavo pirkimus, kreipiantis į vieną tiekėją - MELC, argumentuojant tuo, kad šiam centrui priklauso autorinės Lietuvos pirmoko paso teisės. 2016 metais gauta ir laimėjusi kaina buvo 29 820 Eur (0,84 Eur/vnt. su PVM), 2017 metais - 29 700 Eur (0,90 Eur/vnt. su PVM). Tuo tarpu MELC nurodytais metais organizavo Lietuvos pirmoko paso spausdinimo paslaugų pirkimus mažos vertės apklausos būdu, konkursų laimėtojas buvo UAB „ „, pasiūlęs spausdinimo įkainius - 2016 m. 0,37 Eur/vnt. (13 135 Eur), 2017 m. 0,49 Eur/vnt. (16 170 Eur). Per du metus susidaro 30 215 Eur skirtumas, kurio būtų išvengta, jei ŠMM pavestų vienam centrui spausdinti ir išdalinti Lietuvos pirmoko pasus. Toks neracionalus funkcijų tarp ŠMM pavaldžių institucijų paskirstymas galimai įtakoja neracionalų ir neefektyvų SMM lėšų planavimą ir naudojimą.</p>	<p>Pažymoje neįtrauktos išlaidos, susijusios su „Lietuvos pirmoko paso“ leidybos darbais (autorinio teksto sukūrimas, redagavimas, iliustracijų sukūrimas, maketavimas, licencijų panaudoti nuotraukas įsigijimas ir kita). Pažymoje atsispindi tik išlaidos spausdinimo paslaugoms.</p>
<p>MELC nepaviešinta sutartis su UAB „ „ (12 045,55 Eur vertės).</p>	<p>2017-11-13 sudarytos sutarties su UAB „ „ (12 045,55 Eur vertės, be PVM – 9 955,00 Eur) nereikėjo viešinti pagal tuo metu jau galiojusius Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimus. MELC mažos vertės pirkimų būdus pasirenka griežtai laikydamosi galiojančių teisės aktų nuostatų ir vadovaudamasis racionalumo principu. Neskelbiama apklausa atlikta remiantis Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo 21.2.1. punktu. Pirkimas įtrauktas į 2017 m. viešųjų pirkimų registracijos žurnalą, kuriame nurodytas pirkimo būdas ir jo pasirinkimo priežastis. Viešuosius pirkimus reglamentuojantys teisės aktai</p>

	nepažeisti.
MELC gavo paramos 60 274,63 Eur sumai. Didžiausios gautos paramos sumos yra iš „ (15 918 Eur), „ (6 524 Eur), UAB „, „ (5 600 Eur), AB „ (5 000 Eur), pastarasis buvo ir kreditorius (pasirašyta sutartis dėl elektros energijos tiekimo 5 130 Eur sumai). Taip pat gauta parama iš UAB „ (1 000 Eur), MELC iš jo kaip tiekėjo nepirko, tačiau pirko NVI.	Gaunama parama galime tik džiaugtis ir mes intensyviai dirbame ieškodami paramos davėjų. Gautos paramos dėka knygos išleidimo savikaina tampa mažesnė, o kaina patrauklesnė pirkėjui. Audito kaip išskirtinis minimas AB „ paramos atvejis, pabrėžiant, kad pastaroji bendrovė buvo ir kreditorius, mažų mažiausiai keistas . Sutartis dėl elektros energijos tiekimo 5 130 Eur sumai buvo sudaryta 2016 metais , elektros paslaugų pirkimas vykdytas per CPO (pirkimo MELC paveikti niekaip negalėjo). 5000 Eur parama knygos leidybai iš AB „ gauta 2017 metais . Lieka neaišku, kuo neskaidrus ryšis tarp MELC ir AB „ kaip paramos davėjo. Iš pažymos nesupratome ryšio tarp MELC, UAB „ ir NVI.
3 darbuotojai nebuvo laiku ir tinkamai pateikę deklaracijų, MELC neturėjo prisijungimo prie VTEK administruojamos PIDTIS sistemos, t. y. nebuvo prisijungę prie sistemos.	Sutinkame dėl pastabos. Ne visi darbuotojai buvo pateikę deklaracijas. Dalis jų suklydo pateikdami netinkamą deklarotino dėmens kodą. Šiuo metu padėtis visiškai ištaisyta . MELC prisijungęs prie PIDTIS, darbuotojų deklaracijos pateiktos tinkamai .

* „ darbo užmokestis MELC (vidutinis mėnesio)

Metai	Priskaityta, Eur	Išmokėta, Eur
2016	504,70	405,68
2017	566,37	462,97
2018	633,05	520,64

Vidutinis mėnesinis vyriausiojo dailininko „ 2016–2018 metų atlyginimas (pareiginė alga + honorarai) – 1294,76 Eur (priskaityta), 850,32 Eur (išmokėta)

** „

Leidinio pavadinimas	Sutarties sudarymo metai	Sutarties vertė, Eur	Iš kokių lėšų apmokėta
Gimtoji kalba	2018	200	Valstybinės lietuvių kalbos komisijos
Jerzy Giedroyc	2016	1000	Lietuvos kultūros tarybos
„Likimo išbandymai“ rusų kalba	2016	3500	Specialiųjų lėšų skyrė Švietimo ir mokslo ministerija įgyvendindama „Globalios Lietuvos“ – užsienio lietuvių įsitraukimo į valstybės

Leidinio pavadinimas	Sutarties sudarymo metai	Sutarties vertė, Eur	Iš kokių lėšų apmokėta
			gyvenimą – kūrimo 2011–2019 metų programos tarpinstitucinį veiklos planą
Lietuvos Respublikos 1918–1940 m. vyriausybės ministrų biografinis žodynas	2016	1000	Lietuvos kultūros taryba
Musulmonai ir jų islamai	2016	900	Lietuvos kultūros taryba
100 klausimų apie klimato kaitą (viešinimo plakatas)	2017	188	Lietuvos aplinkos ministerijos Klimato kaitos specialiosios programos lėšų.
100 klausimų apie klimato kaitą (meninis apipavidalinimas)	2017	766	Lietuvos aplinkos ministerijos Klimato kaitos specialiosios programos lėšų.
100 klausimų apie klimato kaitą (maketavimas)	2017	1902,40	Lietuvos aplinkos ministerijos Klimato kaitos specialiosios programos lėšų.
Kai tikėjimas keitė pasaulį	2017	300	Lietuvos kultūros ministerijos pagal Istorinės atminties išsaugojimo iniciatyvas įgyvendinančio projekto dalinio finansavimo sutartį
Restoration of The Forgotten	2016	3200	Iš privataus rėmėjo Gedimino Kuprevičiaus lėšų
Lietuvos pirmoko pasas 2016-2017	2016	392,94	MELC specialiosios lėšos
„Vytuko Lietuva“ anglų kalba	2017	1420	Specialiųjų lėšų skyrė Švietimo ir mokslo ministerija įgyvendindama „Globalios Lietuvos“ – užsienio lietuvių įsitraukimo į valstybės gyvenimą – kūrimo 2011–2019 metų programos tarpinstitucinį veiklos planą
„Lietuvos televizija. 1957–2017. Faktai. Kūrėjai. Laidos	2017	8585,58	Lėšomis, gautomis laimėjus VŠĮ „ “ paskelbtą šios knygos leidybos konkursą

*** „ “

Leidinio pavadinimas	Sutarties sudarymo metai	Sutarties vertė, Eur	Iš kokių lėšų apmokėta
100 klausimų apie klimato kaitą (ilustracijų rinkimas, retušavimas, parengimas spaudai)	2017	600	Lietuvos aplinkos ministerijos Klimato kaitos specialiosios programos lėšų.
Mažosios Lietuvos enciklopedija	2018	310,45	Mažosios Lietuvos fondo parama
Medicinos atradimų istorijos, Lito istorija „Lietuvos televizija. 1957–2017. Faktai. Kūrėjai. Laidos	2018 2017	1500 3446,67	MELC specialiosios lėšos Lėšomis, gautomis laimėjus VŠĮ „ “ paskelbtą šios knygos leidybos konkursą